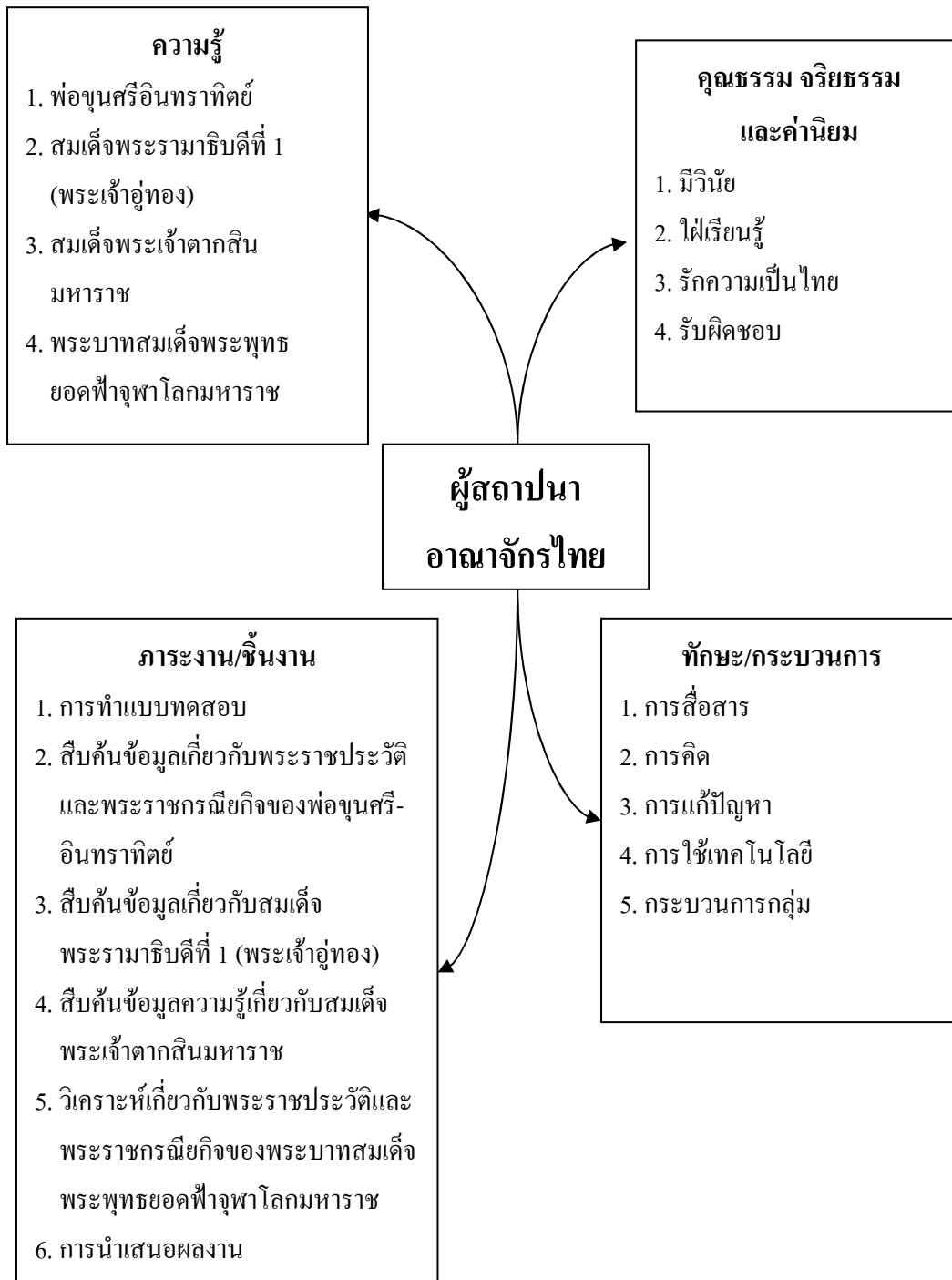

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย

เวลา 9 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี • ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย (ส 4.3 ป. 3/1)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า ... พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทยในสมัยสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ ซึ่งทุกพระองค์ได้สร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองมากมาย	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน พระมหากษัตริย์ไทยมีคุณประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... <ol style="list-style-type: none"> 1. คำสำคัญ ได้แก่ อภิเษก จตุสดมภ์ ปฐมกษัตริย์ บุรณะ ชำระ สังกายนา 2. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ทรงเป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์พระร่วงแห่งอาณาจักรสุโขทัย นอกจากนี้ยังมีพระราชกรณียกิจอื่น ๆ เช่น ทรงป้องกันบ้านเมือง ด้านการค้าทรงส่งเสริมการค้ากับต่างประเทศ ด้านศาสนาทรงติดต่อทางพระพุทธศาสนากับลังกา 3. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เป็นกษัตริย์พระองค์แรกในราชวงศ์อู่ทองของอาณาจักรอโยธยา พระองค์ได้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ทรงจัดระเบียบการปกครองส่วนกลางเป็นแบบจตุสดมภ์ มีการขยายอำนาจอย่างกว้างขวาง ด้านการค้าทรงส่งทูตไปเจริญไมตรีและการค้ากับจีน ด้านศาสนาทรงยกพระตำหนักเวียงเหล็กเป็นที่ตั้ง 	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... บอกและยกตัวอย่างพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

<p>วัดพุทไธสวรรย์</p> <p>4. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงรวบรวมไพร่พลกอบกู้เอกราชจากพม่าและสร้างกรุงธนบุรีเป็นราชธานี พระราชกรณียกิจที่สำคัญได้แก่ ปกป้องและขยายอาณาจักร ทำสงครามกับพม่าหลายครั้ง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูด้านวรรณกรรม นาฏศิลป์ และการละครขึ้นใหม่ ด้านศาสนาทรงรวบรวมพระไตรปิฎกมาคัดลอกไว้ ทรงสร้างและปฏิสังขรณ์วัดวาอาราม นอกจากนี้ ในสมัยนี้ยังได้พระแก้วมรกตมาจากเมืองเวียงจันทน์ โปรดเกล้าฯ ให้ประดิษฐานไว้ที่วัดอรุณราชวราราม</p> <p>5. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์จักรี พระราชกรณียกิจที่สำคัญได้แก่ ทรงย้ายราชธานีใหม่มาอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านการปกครองทรงปกครองตามอย่างอยุธยาแต่ปรับปรุงบางอย่างให้รัดกุมขึ้น ทรงชำระกฎหมายตราสามดวงไว้เป็นหลักในการตัดสินคดีความ ทรงขยายอำนาจออกไปอย่างกว้างขวาง ทรงฟื้นฟูและส่งเสริมวรรณกรรม ด้านศาสนาโปรดเกล้าฯ ให้ทำสังคายนาพระไตรปิฎกและโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัด และปฏิสังขรณ์วัดโบราณ</p>	
--	--

ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- 1.1 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- 1.2 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)
- 1.3 สืบค้นข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- 1.4 วิเคราะห์เกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- 1) การทดสอบ
- 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
- 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

- 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
- 3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- 4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มีงประเมิน

- 3.1 ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง
- 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม
- 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 พ่อขุนศรีอินทราทิตย์	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช	เวลา 3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ทรงเป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์ พระร่วงแห่งอาณาจักรสุโขทัย นอกจากนี้ยังมีพระราชกรณียกิจอื่น ๆ เช่น ทรงป้องกันบ้านเมือง ด้านการค้าทรงส่งเสริมการค้ากับต่างประเทศ ด้านศาสนาทรงติดต่อทางพระพุทธศาสนากับลังกา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย (ส 4.3 ป. 3/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและยกตัวอย่างพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
การงานอาชีพ	➡	ประดิษฐ์แผ่นพับเกี่ยวกับพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ แล้วถามนักเรียนว่า เป็นใคร มีความสำคัญอย่างไร ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
5. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนแล้วผลิตกันออกมาเล่าพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์และจัดป้ายนิเทศติดที่หน้าชั้นเรียนให้เพื่อน ๆ ดู จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอธิบายและตอบคำถามเพื่อนที่สงสัยจนครบทุกกลุ่ม ครูอธิบายเพิ่มเติม
7. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลว่ามีประเทศสมาชิกอาเซียนใดบ้างที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ บันทึกผล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน
8. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ครูให้นักเรียนทำแผนพับเรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ โดยให้นักเรียนสรุปลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนเขียนบันทึกเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ที่นักเรียนรู้จักเพิ่มเติม นอกจากที่เรียนมาแล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เป็นกษัตริย์พระองค์แรกในราชวงศ์อู่ทองของอาณาจักรอยุธยา พระองค์ได้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ทรงจัดระเบียบการปกครองส่วนกลางเป็นแบบจตุสดมภ์ มีการขยายอำนาจอย่างกว้างขวาง ด้านการค้าทรงส่งทูตไปเจริญไมตรีและการค้ากับจีน ด้านศาสนาทรงยกพระตำหนักเวียงเหล็กเป็นที่ตั้งวัดพุทไธสวรรย์

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่ เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย (ส 4.3 ป. 3/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและยกตัวอย่างพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ชักถามความรู้เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) 2. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ใฝ่การเรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย → ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)
- การงานอาชีพ → สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 แล้วถามว่า เป็นใคร มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนตอบ ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)
4. ครูสุ่มนักเรียน 4–6 คน ออกมาเล่าพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ที่นักเรียนรู้จัก แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม
5. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ในเรื่องต่อไปนี้
 - กลุ่มที่ 1 ด้านการปกครอง
 - กลุ่มที่ 2 ด้านการค้า
 - กลุ่มที่ 3 ด้านศาสนา
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการดังนี้
 - 1) สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับหัวข้อที่กลุ่มตนเองเลือก
 - 2) จัดป้ายนิเทศเพื่อแสดงผลงานของกลุ่มในหัวข้อที่กลุ่มตนเองเลือก
 - 3) ตั้งคำถามที่มุมป้ายนิเทศเพื่อให้เพื่อน ๆ หรือบุคคลที่สนใจตอบแสดงความคิดเห็น โดยตั้ง

กล่องรับคำถาม

7. เก็บรวบรวมคำตอบและข้อคิดเห็นมาวิเคราะห์ อภิปราย และสรุปร่วมกัน
8. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ในแบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ให้นักเรียนประดิษฐ์สมุดภาพเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) แล้วตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) โดยอาจให้นักเรียนสรุปลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

<p>1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____</p> <p> แนวทางการพัฒนา _____</p> <p>2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____</p> <p> แนวทางแก้ไข _____</p> <p>3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____</p> <p> เหตุผล _____</p> <p>4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____</p> <p style="text-align: right;">ลงชื่อ _____ ผู้สอน</p> <p style="text-align: center;">_____/_____/_____</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงรวบรวมไพร่พลกอบกู้เอกราชจากพม่าและสร้างกรุงธนบุรีเป็นราชธานี พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ได้แก่ ปกป้องและขยายอาณาจักร ทำสงครามกับพม่าหลายครั้ง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูด้านวรรณกรรม นาฏศิลป์ และการละครขึ้นใหม่ ด้านศาสนาทรงรวบรวมพระไตรปิฎกมาคัดลอกไว้ ทรงสร้างและปฏิสังขรณ์วัดวาอาราม นอกจากนี้ ในสมัยนี้ยังได้พระแก้วมรกตมาจากเมืองเวียงจันทน์ โปรดเกล้าฯ ให้ประดิษฐานไว้ที่วัดอรุณราชวราราม

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย (ส 4.3 ป. 3/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและยกตัวอย่างพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้ (K, P)
- สนใจใฝ่ศึกษาเรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา

5. สาระการเรียนรู้

- สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- ศิลปะ ➡ ออกแบบแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น นำนักเรียนไปเรียนที่ห้องโสตทัศนศึกษา จัดโต๊ะนั่งเรียนเป็นกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์เรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากนั้นครูนำเสนอสนทนาโดยตั้งประเด็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ดังนี้
 - นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ในวิดีโอทัศน์เรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตอนใดที่สำคัญที่สุด
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบและอธิบายด้วยว่า เหตุการณ์ตอนนั้นสำคัญอย่างไร เพราะอะไร
5. ครูสรุปแนวคำตอบของนักเรียนและกล่าวชมเชยนักเรียนที่สามารถวิเคราะห์ได้อย่างมีเหตุผล ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการกอบกู้เอกราช การป้องกันและขยายอาณาจักร ด้านวรรณกรรม และด้านศาสนา
7. ครูซักถามนักเรียนว่า พระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
8. ครูสรุปความรู้เรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานและการนำเสนอผลการอภิปรายของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในแบบฝึกทักษะ รายวิชา พื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ไปเผยแพร่ให้คนในครอบครัวและบุคคลทั่วไปที่สนใจได้รู้และเข้าใจ

ขั้นที่ 5 สรุป

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูแนะนำให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช บันทึกสาระสำคัญ และนำมาบอกเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์เรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____
 ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์จักรี พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ได้แก่ ทรงย้ายราชธานีใหม่มาอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านการปกครอง ทรงปกครองตามอย่างอยุธยาแต่ปรับปรุงบางอย่างให้รัดกุมขึ้น ทรงชำระกฎหมายตราสามดวงไว้เป็นหลักในการตัดสินคดีความ ทรงขยายอำนาจออกไปอย่างกว้างขวาง ทรงฟื้นฟูและส่งเสริมวรรณกรรม ด้านศาสนาโปรดเกล้าฯ ให้ทำสังคายนาพระไตรปิฎก และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดและปฏิสังขรณ์วัดโบราณ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ระบุนพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย (ส 4.3 ป. 3/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและยกตัวอย่างพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง พระบาทสมเด็จพระพุทธ ยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช 3. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา

5. สาระการเรียนรู้

- พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย → ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา
โลกมหาราช

การงานอาชีพ → สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูเกริ่นนำเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และสนทนาซักถาม

นักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- 1) พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชมีความสำคัญอย่างไร
- 2) การเรียนรู้ประวัติและผลงานของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชมีคุณค่า

ต่อนักเรียนอย่างไร

3. ครูกล่าวชมเชยนักเรียน ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา
โลกมหาราช จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน เอกสารความรู้ อินเทอร์เน็ต ดังนี้

- 1) ด้านการปกครอง
- 2) ด้านการเสริมสร้างอาณาจักร
- 3) ด้านการฟื้นฟูและส่งเสริมวรรณกรรม
- 4) ด้านศาสนา

5. ครูให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกสรุปสาระสำคัญลงในสมุดบันทึก หรือลงในแบบบันทึกความรู้

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6–8 คน โดยวิธีนับหมายเลข เลือกเฉพาะเจาะจง หรือจับสลาก
แล้วแต่ความเหมาะสม ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา
โลกมหาราช

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการวิเคราะห์กลุ่มละ 5 นาที พร้อมเปิดโอกาสให้
เพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่นซักถามและวิจารณ์ผลงาน โดยมีครูคอยตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมเสนอความ
คิดเห็นเพิ่มเติม

8. เมื่อนำเสนอผลงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการวิเคราะห์

9. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ในสมัยรัชกาลที่ 1 มีการดำเนินชีวิตด้วยการประกอบ
อาชีพเกษตรกรรมแบบยังชีพสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ อย่างไร

10. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ของประเทศ
สมาชิกอาเซียน บันทึกผล นำเสนอหน้าชั้นเรียน

11. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

12. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

13. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

14. ครูแนะนำให้ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ไปเผยแพร่ให้คนในครอบครัวและบุคคลทั่วไปที่สนใจได้รู้และเข้าใจ

ขั้นที่ 5 สรุป

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

16. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูและนักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศในหัวข้อ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ใบงานเรื่อง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
3. แบบบันทึกความรู้
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____